

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:2910

av Åsa Coenraads och Annicka Engblom (båda M)

Hot mot dricksvattenförsörjningen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur frågan om beredskapsresurser för ansvarig myndighet gällande dricksvattenförsörjningen kan tillgodoses och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av nationell säkerhet för dricksvattenförsörjningen i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har som nation alltid varit bortskämd med god tillgång till dricksvatten, en stabil grundvattennivå och att stora dricksvattentäkter har tagits som en självklarhet. Under de senaste åren har detta förändrats drastiskt. Vi påverkas av ett förändrat klimat med mindre nederbörd och varmare perioder som torkar upp markerna. Runt om i Sverige ser vi brister i kommunala avloppssystem där kontaminerat vatten läcker ut i vattendrag och dricksvattentäkter. Bara senaste året har flera kommuninvånare tvingats koka eller hämta sitt dricksvatten på annat håll än i hemmets kran då kommunen inte kunnat lösa dricksvattenförsörjningen.

I december 2013 tvingades Ronneby kommun stänga ner de brunnar som försåg en del av kommunen med dricksvatten. Anledningen var upptäckten av PFAS i vattnet, kemikalier som historiskt använts av flygvapnet i deras brandskum. Kommuninvånarna kunde i detta fall fortsätta dricka sitt kranvatten då kommunen byggt ihop vattenledningsnäten mellan Ronneby och Kallinge och snabbt kunde byta vattenkälla. Sommaren 2014 larmar plötsligt det kommunala bolaget om att vattennivån sjunker drastiskt i den enda vattentäkt som för tillfället försörjer ca 16 500 invånare sommartid. Ronneby kommun startar då omgående en krisplanering där man snabbt konstaterar att man behöver både regionalt och nationellt stöd. Den nationella vattenkatastrofgruppen, VAKA, kom att spela en betydande roll för kommunens agerande. VAKA är en stödfunktion för kommuner och regioner som drabbats av eller kommer drabbas av problem med dricksvattenförsörjning. VAKA startades av Livsmedelsverket 2004 efter

att en rad katastrofer skett i samhället som översvämningar och långvariga elavbrott. Ett behov fanns och bedömningen var att kommuner och regioner behövde ett nationellt stöd för rådgivning och krisutrustning.

Nu riskerar VAKA att gå i graven då regeringen inte avsätter mer pengar för verksamheten. VAKA:s avveckling kommer bli ett allvarligt problem då ingen annan myndighet har fått det samlade ansvaret för att hjälpa och stödja kommuner och regioner med dricksvatten. Ingen ifrågasätter längre klimatförändringarna och deras konsekvenser. Vi kommer att se dramatiska förändringar avseende både tillgång och kvalitet på vårt dricksvatten i framtiden och detta måste hanteras och samordnas under någon myndighet. En lämplig myndighet för detta skulle kunna vara MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, som redan idag kopplats in vid nationella katastrofer. Oavsett vilken myndighet som har uppdraget är det rimligt att regeringen säkerställer att det finns tjänligt dricksvatten för medborgarna. Detta bör ges regeringen till känna.

Åsa Coenraads (M)

Annicka Engblom (M)